

NEKLIDNÝ ČAS DIAGNOSTICKEHO ÚSTAVU V DOBRICHOVICÍCH

Když na konci loňského roku přišlo ministerstvo školství s povinnými plošnými rekonkurzy, nadělalo to ve školách hodně zlé krve. Ozvaly se hlasy, že si zřizovatelé budou do ředitelských pozic dosazovat své koně bez ohledu na zkušenosti, odbornost a osobnostní vlastnosti. První pololetí taky redakce UN dostávala řadu více či méně rozhořčených dopisů. Když jsme ale zjišťovali jejich pozadí, docházeli jsme obvykle k tomu, že vše je lege artis, že se výsledek nemusí někomu líbit, ale je jen obtížně napadnutelný. Není to vlastně žádné překvapení, když má konkurzní komise pouze doporučovací kompetence.

Jana Kubáta jsem potkal na jedné z řady akcí o inkluzi a speciálním školství. Nevypadal moc soustředěně a když jsem se ptal na příčinu, začal vyprávět. I diagnostického ústavu v Dobřichovicích se vlna konkurzů dotkla a výsledkem byl odchod Jana Stárky, dlouholetého a zkušeného ředitele tohoto zařízení. Funkce se ujala Blanka Hrbková Hrudková, ambiciózní pracovnice ministerstva školství, odboru speciálního vzdělávání, ze kterého po výměně ministra školství několik pracovníků zamířilo právě do ředitelských křesel organizací, které MŠMT zřizuje.

Na dotaz UN v té době (bylo to na konci října) MŠMT odpovědělo, že paní Hrbková Hrudková byla vybrána ze čtyř uchazečů a jmenována byla z druhého místa. Konkurz vyhrál dosavadní ředitel (sám v televizi prohlásil, že byl ubezpečen, že konkurz vyhrál naprosto s přehledem) – nesplňoval však podle MŠMT nepřekročitelnou podmínku, nezačal studovat povinné manažerské, funkční vzdělávání.

S tím je obtížné polemizovat. Otázka jen je, jestli u zkušených ředitelů, kteří svojí dlouholetou praxí prokázali manažerské schopnosti, musí být toto pravidlo uplatňováno takto striktně. Konečně, i u pedagogů bez předepsaného vzdělání, ale s dlouholetou praxí se tento nedostatek „přehlídí“.

J. Kubát, vychovatel a předseda odborové organizace, si stěžoval hlavně na to, jak se nová ředitelka chová. Prý nastolila atmosféru nejistoty a obav z budoucnosti, zaměstnancům údajně předložila papír, na němž bylo napsáno, za co je může propustit, některé prý opakovaně přesvědčovala, aby sami podali výpověď, jejich místa měla inzerovat jako volná v době, kdy ještě byli zaměstnáni. V popisu situace od Jana Kubáta se objevují slova jako mobbing, bossing, strach.

Vytykal jí také, že si za svého zástupce vybrala člověka, který jednak nemá pedagogické vzdělání, jednak byl nepravomocně odsouzen za to, že ohro-

žoval jiného člověka zbraní. B. Hrbková Hrudková ale upozorňuje, že se tento člověk zabýval řízením a kontrolou provozu a že dokud není pravomocně odsouzen, pohlíží se na něho jako na bezúhonného. Z hlediska práva má pravdu, jistě. Otázka je, jestli „pouze právo“ není při práci s dětmi s poruchami chování málo. Tento její zástupce nakonec odešel na vlastní žádost a ředitelka mluví o velkém tlaku okolí jako o důvodu jeho odchodu.

Skupina lidí okolo J. Kubáta, která kritizuje ředitelku B. Hrbkovou Hrudkovou, zformulovala a na internetu vyvěsila petici za její odvolání. Zatím petici podepsalo téměř 1000 lidí.

„Je nekompetentní osobou pro řízení, pod jejím vedením se provoz stal chaotickým a nekoncepčním, následkem jejích personálních změn došlo k oslabení odborného týmu a do vedení zařízení dosadila své známé. Prokazuje nejen neznalost právních norem, které se dotýkají institucionální péče, ale i zákoníku práce a pravděpodobně se neřídí ani normami etickými,“ píše se v petici. Ředitelka DÚ Dobřichovice naznačuje, že nejde o relevantní text, hovoří o něm jako o „webových stránkách, které se nazývají ‚peticí‘, a kde probíhají dosti nechutné on-line komentáře, které spíše reflektují samotné petenty, než že by vyjadřovaly objektivní stav věcí“. Naopak, upozorňuje na nevyhovující pravidla, která dosud v zařízení platila (například rozptýlené kompetence týkající se fakturaci), na nedostatečnou péči o budovy... „Ložnice a lůžka dětí jsou upraveny tak, že není dodržen prostor na jedno dítě, nemluvě o tom, že standardem v diagnostickém ústavu je pokrývat lůžka dětí igelitem tak, aby nepročůřávaly několik let staré matrace více, než jsou. Zdi (nejen) v ložnicích jsou bílé, do některých z nich prosakuje vlhkost, v místnostech není žádný veselejší obrazek ani barva, koberce jsou staré a špinavé. V některých místnostech budovy je opadaná omítka,“ popisuje stav zařízení v odpovědích na otázky,

kteří jí UN písemně položily. (Všechny otázky i odpovědi B. Hrbkové Hrudkové si můžete přečíst na webové nástěnce UN. Mluví v nich o svojí vizi, na otázku, zda se domnívá, že manažersky nástup na tuto pozici zvládla, říká: „Pokud odhaluji nedostatky a snažím se na ně upozornit, řešit je a napravovat, nemožu čekat, že zpětná vazba od zaměstnanců DÚ bude pozitivní. Vnímám ale, že bude nutné zintenzivnit komunikaci s některými zaměstnanci.“)

Nespokojení pracovníci z pracoviště Dobřichovice a Lety (diagnostický ústav má další pracoviště, některá se k petici a k protestům nepřidala) se kromě zveřejnění petice obrátili na ministerstvo školství jako zřizovatele, na ČŠI či inspektorát práce. Výsledkem je kontrola z ministerstva školství, která by měla v průběhu prosince skončit. Autoři petice jsou ale skeptičtí. Upozorňují na to, že součástí inspekčního týmu je i člověk, který se podílel na jmenování ředitelky do funkce, příliš nevěří, že by ministerská komise kritickým pohledem přiznala chybu při jejím výběru.

Na dotazy UN MŠMT odpovídá, že „odvolat ředitelku lze pouze na základě některého z důvodů v § 166 školského zákona. Jedním z těchto důvodů může být i závažné porušení nebo neplnění právních povinností vyplývajících z jeho činností, úkolů a pravomocí na vedoucím pracovním místě ředitele, které by bylo zjištěno zejména inspekční činností České školní inspekce nebo zřizovatelem“. A cituje ze zákona, že odvolání může navrhnout i školská rada nebo Česká školní inspekce.

Kromě kontroly bylo výsledkem stížností i setkání náměstka ministra Jindřicha Fryče a Jakuba Stárka, který řídí odbor speciálního vzdělávání, s vedením diagnostického ústavu a se zaměstnanci. Podle kritiků to bylo setkání plné emocí. Po hodině a půl hosté odjížděli a podle J. Kubáta měl náměstek J. Fryč vyzvat k oboustranné vstřícnosti a vyslovit přání směrem k paní ředitelce, aby z pronesených projevů neplynuly pro nikoho pracovní právní důsledky. Tady stojí za zmínku, že na otázku UN, pokud kontrola MŠMT nedojde k závěru, že jsou naplněny důvody k jejímu odvolání, co bude s iniciátory petice a s jejími petenty, reagovala B. Hrbková Hrudková, že na tuto otázku nemůže odpovědět.

A výsledek dosavadních protestů a tohoto setkání? Je třeba zlepšit komunikaci. Ano, to bezpochyby. Jen mám pocit, jestli to není trochu málo.